

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter I

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter I", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter I*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. XXXII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl01val-shoot-idm139633873705696/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter I

alvorlige Toner faar Overhaand over Gøglet: den blinde Mand, Drikkevisen fra Teltet, Manden med Perspektivkassen. Selv den lille »Idyl«, som gør Løjer med Voss' trivielle Hexameter-Genrebilleder, betyder ved sin sympatiske Skildring af en værdig og solid københavnsk Familie noget mere end den blotte Parodi i Marionetkomedien og hos Poppe. — Langsomt dør Støjen bort; Lysene slukkes — den lange Sommerdag er forbi, man hører Fuglesangen paany. Og i den før saa hjemlige Dyrehave giver Kærlighedens Under den tavse Natur Mæle — Prologens mægtige Modsetning mellem det luende Liv og den dunkle Død kommer igen i Scenerne med Egen, Sanct-Hansormen og Døden. Endelig slutter den rige og brogede Billedrække med de to sidste Optrins forunderligt »uendelige« Stemning: Vandringsmandens Hymne til den evige Natur klinger gennem de vældige Lurtoner i Jægerens Monolog — men de sidste Toner er Fuglenes muntre og venlige Kvidren. Det er atter Idyllen som i første Scene, hvor Borgeren i sin solfyldte Stue betragtede Voldens grønne Træer.

Foruden den lyse danske Sommerstemning er det hele den betagende, strålende Ungdom, der fylder det lille Mesterværk, som bestandig taler os til Hjerte. Bag den gamle Vandringsmand taler den unge Oehlenschlägers hellige Ærefrygt overfor Livet; i »Dandseren paa Voltigeerlinien« bryder Ungdommens kække Lyst til at forarge Borgerskabet lidenskabeligt igennem, og i »det unge Menneske«, i Galningens Sværmen for de kønne Piger er der mere af Oehlenschlägers unge Forelskelse end i den lidt nært-elegiske Skildring af Ludvig og Maria. Det er

XXXII

det ungdommelige Humør, der har holdt Marionetkomedien og Poppes Ode levende langt ud over deres Betydning i Døgnets litterære Strid. Oehlenschlägers store komiske Talent, der er saa ufyldstgørende repræsenteret i hans senere Digtning, udfolder sig ret i de muntre Scener i Stykket, der rummer baade skarpe Iagttagelser og frodigt Lune.

Og endelig er det en Mesters Værk fra først til sidst. Stilen bevæger sig med samme naturlige Sikkerhed i det jævne som i det ophøjede; bag Kompositionens tilsyneladende Kunstløshed mærker man Sansen for den harmoniske Rytme i Afvekslingen mellem de muntre og alvorlige, satiriske og lyriske Partier og Blikket for Koncentrationens vitale Betydning; i Modsætning til de skævt byggede, formløst vidtløftige Tieckske Lystspil møder vi her den organiske Helhed og den fuldkomne Harmoni af de tilsyneladende saa uforligelige Dele. Hertil kommer i Enkeltheder — hvad der gaar tabt i Oehlenschlägers senere »typiske« Stil — Sansen for det uendelig Smaa og det uendelig Store, hvor Cathrines Glæde over Solhatten mødes med Jægerens lidenskabelige Kærlighedserklæring til den hele Natur.

Oehlenschlägers første større Værk har i en sjælden Grad formaaet at bevare sin Friskhed. Sin Hædersplads i den danske Digtning skylder det ikke blot den Omstændighed, at det indleder den danske Romantik, hvor dets dagklare og lyse Sommerstemning gav et Eksempel, der paa Forhaand udelukkede den tyske Forkærlighed for Maaneskinnet og »die Nachtscite der Natur«. Tungere vejer den Kendsgerning til, at det den Dag i Dag føles lige saa levende, som da det digtedes for 125 Aar siden.

XXXIII